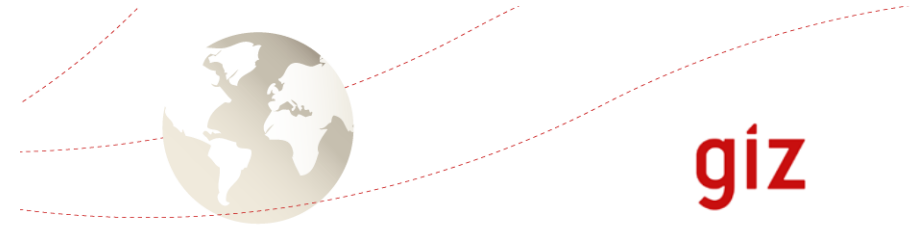

Uloga sudova u pitanjima državne pomoći II

Péter Staviczky

11. 11. 2013.

Intervencija nacionalnih sudova

- Nezakonita pomoć, zaštita trećih strana
- Povraćaj po nacionalnim procedurama
- Odluka nacionalnih organa, sudska kontrola

Povraćaj nekompatibilne pomoći u suštini

Cilj je zaustaviti narušavanje tržišta

In integrum restitutio – prethodno stanje

Logična posljedica i bez “sankcije”

Stečaj / likvidacija nije prepreka

Definisanje korisnika – mogu biti pogođeni i indirektni korisnici!

Prodaja imovine – tržišna cijena

Legitimna objašnjenja u principu se ne prihvataju kod korisnika:
ažuran poslovni čovjek mora da zna da li je pomoć za koju se prijavljuje u skladu sa pravilima EU o državnoj pomoći (zasluge i procedure)

Prvenstvo propisa EU

Nezakonita pomoć u suštini

- Nacionalni sudovi moraju da štite prava trećih strana
- Nezakonitost je pitanje činjenica
- Treba slijediti nacionalne propise + zahtjeve sudske prakse EU

Sudska praksa hrvatskih sudova na polju državne pomoći

Do sada presuđeno u dva slučaja

1. slučaj

Nekoliko hrvatskih brodogradilišta koja su zapala u teškoće: jedno od njih je Uljanik Brodogradilište d.d.

Ministarstvo je počelo notifikaciju pomoći za prestrukturiranje kod hrvatske Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN)

Komisija EU donijela je pozitivne odluke za 3 brodogradilišta

Vlada je odlučila da privatizuje brodogradilišta koja su zapala u teškoće umjesto da im odobrava pomoć

Hrvatski slučajevi

AZTN je naložila nadležnom ministarstvu i Privatizacijskom fondu da dostave informacije o zaključenju ugovora o privatizaciji u roku od 15 dana

Trebalo je dati informaciju o zaključenju procesa privatizacije i dostaviti plan ulaganja i biznis plan za preduzeće

Korisnik je tražio poništenje naloga pred Upravnim sudom Republike Hrvatske 2008. godine

Korisnik je 2011. godine povukao svoju prijavu

Upravni sud je prekinuo postupak

Hrvatski slučajevi

2. slučaj

Hrvatska je odobrila državne garancije za prestrukturiranje preduzeća Varteks d.d.

AZTN je donijela pozitivnu odluku u vezi garancija vezanih za subvencioniranje zajmova i plan prestrukturiranja

Vlada je osporavala tu odluku pred Upravnim sudom

Upravni sud je poništio odluku AZTN i

Naložio da se sprovede posebna istraga i usmeno saslušanje prije donošenja odluke

AZTN je uradila novu procjenu i donijela novu pozitivnu odluku

Sudska praksa makedonskih sudova na polju državne pomoći

Nadležni nacionalni organ: Komisija za zaštitu konkurencije (KZK)

Ramstor Macedonia DOO dobila je 2004. godine državnu pomoć od Ministarstva saobraćaja i komunikacija za kupovinu zemljišta

KZK donijela je odluku da je 141,83 miliona denara kompatibilno, ali da je 69,75 miliona denara nekompatibilno

KZK naložila je povraćaj nekompatibilne pomoći u roku od 15 dana

Korisnik se obratio sudu

Sudska praksa makedonskih sudova na polju državne pomoći

Korisnik je tražio poništenje odluke KZK na osnovu formalnih razloga

Ugovor je potpisan između ministarstva i Services Ramstor Makedonija DOO prije stupanja na snagu zakona o državnoj pomoći 2003. godine

Nije moguće poništiti akt o odobravanju pomoći

Upravni sud je odlučio u sporu

Sudska praksa makedonskih sudova na polju državne pomoći

Sud je ustanovio:

- KZK je pokrenula zvaničnu istragu pomoći 2008. godine
- Sud je zaključio da je KZK prekršila nacionalni zakon o državnoj pomoći jer nije uzela u obzir postojeću prirodu odobene pomoći
- KZK morala je da donese novu odluku

Mađarski predmeti koji uključuju povraćaj

1. slučaj

C41/2005 mađarski slučaj „nasukanih” (stranded) troškova

Dugoročni ugovori za kupovinu struje (PPA) potpisani sa novim vlasnicima privatizovanih mađarskih elektrana (1995-2001.), uglavnom vezano za privatizaciju

Ugovor o EZ 108 (2) procedura 2005. novembar

2008. jun: Komisija je utvrdila da cijena koja se plaća bično prevazilazi tržišne cijene, te da PPA stvara okruženje oslobođeno rizika za elektrane

Mađarski predmeti koji uključuju povraćaj

Negativna odluka koja nalaže povraćaj

Kako definisati prednost koju predviđaju ugovori o kupovini električne energije?

Prednost koja se može kvantifikovati (prihodi)

Definisati koliki bi bio prihod elektrane na liberalizovanom tržištu bez ugovora o kupovini električne energije.

Simulacija tržišta sa promptnim cijenama (alternativni scenario) i određene korekcije / pretpostavke

Mađarski predmeti koji uključuju povraćaj

Problemi tokom faze povraćaja

- Koordinacija unutar vlade (ko je odobrio pomoć)
- Javna nabavka nezavisnog eksperta
- Prikupljanje podataka (mnogo zainteresovanih strana, složena pitanja) i verifikacija bio je dug proces
- Relevantnost faze prednotifikacije
- Komunikacija sa Komisijom (aspekti razmimoilaženja)
- Pitanje neto iznosa – blokiran račun

Mađarski predmeti koji uključuju povraćaj

- Sa stanovišta elektrana: država je prekršila svoju ugovornu obavezu, gubitak dobiti, rizik za banke finansijere => Pitanje: supremacija međunarodnog ili prava EU (bilateralni ugovori o zaštiti investicija, Ugovor o energetske zajednici)
- Postupci pred domaćim i međunarodnim organima
- Pitanje kompenzacije ili obeštećenja koje dodjeljuju međunarodni sudovi
- 5 elektrana je osporavalo odluku pred tribunalom – poništenje bi moglo da izazove nove probleme

Mađarski predmeti koji uključuju povraćaj

COM donijela pozitivnu odluku u vezi troškova

šema kompenzacije – neto iznosi – još nema stvarnog povraćaja

Odluke mađarske Kancelarije za energetiku

Ograničeni pravni lijekovi po nacionalnom pravu (C-232/05 slučaj Scott)

Praćenje – mogući povraćaj u budućnosti

Mađarski predmeti koji uključuju povraćaj

2. slučaj

Predmet C1/2009

Dvije opcije za plaćanje naknade za rudarsku eksploataciju po zakonu o rudarstvu : koncesija / ugovor

2005 MOL (mađarska naftna kompanija) i država sklopili su poseban ugovor o plaćanju naknade za rudarsku eksploataciju – produženje korišćenja određenog zemljišta koje nije bilo u upotrebi

MOL platio jednokratnu sumu za produženje (20 milijardi HUF~ 74 miliona €) + veća naknada nego ranije

Jedini ugovor zaključen sa MOL-om

Mađarski predmeti koji uključuju povraćaj

2008 izmjene računanja naknade za rudarsku eksploataciju (+ uvođenje „Brent naknada”)

Nakon promjena MOL platio nižu naknadu nego što je proisano zakonom do 2020. godine

Novi zakon primjenjivan godinu dana (u praksi niko nije pogođen)

COM je 2009. godine pokrenula postupak na osnovu prigovora

Mađarski predmeti koji uključuju povraćaj

- Izmjene izračunavanja naknade za rudarske aktivnosti 2008. godine (+uvođenje „Brent naknade”)
- Nakon izmjena MOL je platio nižu naknadu nego što je predviđeno zakonom do 2020. godine
- Novi zakon primjenjivan godinu dana (u praksi niko nije pogođen)
- COM je 2009. godine pokrenula postupak na osnovu prigovora

Mađarski predmeti koji uključuju povraćaj

- Mađarska: nema prednosti, nema selektivnosti
- U praksi MOL je plaćao više (posebno kada se uzme u obzir onih 74 miliona €)
- COM nje prihvatila ovu argumentaciju
- Nije kompatibilna
- Nema legitimnih očekivanja
- Naredila povraćaj

Mađarski predmeti koji uključuju povraćaj

Saradnja sa MOL-om

Izračunavanje zbirne kamate, različite stope povraćaja tokom godine

Ugovor u privatnom pravu po nacionalnom zakonu – izmjena ugovora

Nije pomoć tokom 2010. godine – dokaz se morao poslati sa terena

Povraćeno 35,2 milijardi HUF (130 miliona €)

Kompanija uložila žalbu na odluku, očekuje se odluka Tribunala

Mađarski predmeti koji uključuju povraćaj

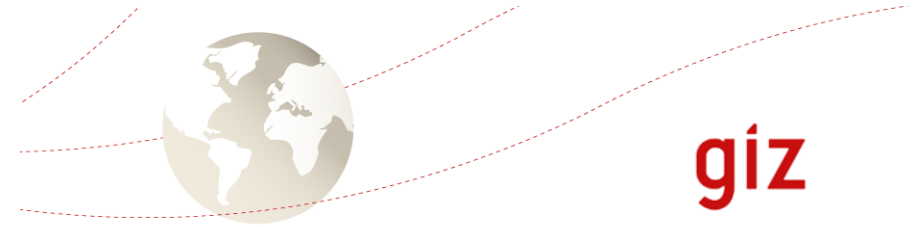
Povraćaj: razlika između naknade po ugovoru i zakona

74 miliona € se ne može uzeti u obzir – to je plaćeno za poduženje
a ne za nižu naknadu

Treba izvršiti povraćaj pomoći za godine 2008-2010. (od strane
rudnika)

Mađarski predmeti koji uključuju nezakonitu pomoć

- Do sada pokrenut samo jedan predmet
- Nacionalni sudija je dodijelio obeštećenje/ispunjenje za stranu koja je dobila potencijalno nezakonitu pomoć (garancija) – dovedeno je u pitanje i ispunjenje osnovnog ugovora
- Tenutno nema jasne sudske prakse na nacionalnom nivou
- Ugovori koji idu protiv zakonskih zahtjeva su ništavni, izuzev ako postoje druge zakonske posljedice: mađarski Zakon o građanskom pravu, čl. 200(2).
- Što ako nema pravnih posljedica jer nema podnosioca prigovora?

Dokumenta Komisije

Obavještenje o nacionalnim sudovima

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:085:0001:0022:EN:PDF>

Obavještenje o povraćaju

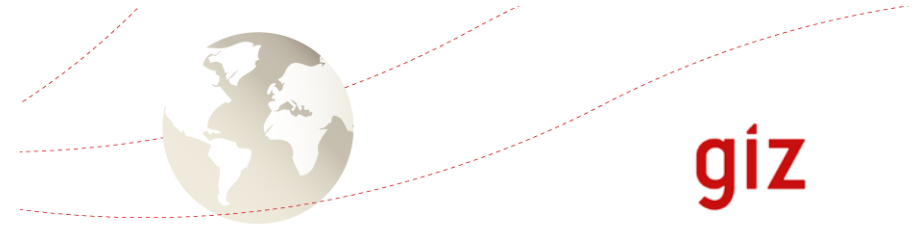
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2007:272:0004:0017:EN:PDF>

Izmjena Procesne regulative (prigovori, MIT)

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:204:0015:0022:EN:PDF>

State Aid Management Project
Funded by the European Union

Hvala na pažnji!

Péter Staviczky
SAM GIZ Expert

SAM GIZ Projekat
UI. Omladinskih Brigada Br.1, Podgorica

Kontakt telefon 078/103-675